

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 47.

Ljubljana,
19. novembra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

VIKTOR ŠUMAN:

IX. svesokolski slet

Da upoznamo naše članstvo sa grandioznim pripremanjem za IX. svesokolski slet u Pragu 1932, a koje su već u punom toku, prinašamo ovaj interesantan članak od br. V. Šumana iz »Narodnih Listy«.

U Tyrševom domu vre kao u košnici. Crna ploča na ulazu puna je raznih objava, koje pozivaju na sednice razne odbore, a kojima je svima pred očima jedan te isti zajednički cilj: priprava za IX. svesokolski slet i dostojna proslava Tyrševoga jubileja. Posvuda vlada čvrsta volja i odlučnost, posvuda snažna samosvest i silna ustrajnost.

Samo oni, koji su u stvar potanje upućeni, znadu, koliko truda zahtevaju razne pripreme u žarištu sleta, koje, konačno, kao rezultat svega, do tancina klešu to veličanstveno delo. Steta je, da Tyršev dom nije staklena palača; sav narod trebao bi da pođe i da vidi, kako se složnim radom i idealnom požrtvovnošću počašćuje delo našeg osnivača.

Dok u Tyrševom domu stalno rade razni odbori, na Strachovu je neobično živo: pripravlja se i gradi sletišta. Zadnji slet god. 1926 dao je pobude, da se strachovska ravna upotrebi za veće telovežbačke priredbe. Sledeći slet pak doneće novu tečevinu: trajno uređenje toga zemljišta za razne svečanosti. Poznato je, da je među konkursnim nacrtima prodro nacrt arhitekta Dryaka, kome je sada povereno definitivno uređenje sokolskog i vojničkog stadiona, dok će civilni stadion urediti arhitekt Kopp i Balvarek.

Sletišta na Strachovu biće veoma prostrano i najveći deo istoga biće definitivno ureden već do samoga sleta. Pre svega urediće se tu glavno vežbalište, koje će služiti sletovima i vojnim svečanostima. Vojnički stadion služiće telesnom uzgoju vojske i upotrebljavaće se svakog dana. Do njega izgrađiće se i uzorna telovežbačka dvorana, koju će na idućem sletu Sokolstvo upotrebiti za takmičenja za slučaj, da

se ista radi nepogodnog vremena nebi mogla održati na otvorenom. Prvi će se izgraditi vojnički stadion, koji će, izgleda, biti predan svojoj svrsi još pre sleta. Treći (civilni) stadion služiće sportskim priredbama. Tu će se za sada izvesti samo zemljani radovi, dok će se gradnja tribina, garderoba i ostalih objekata odgoditi za kasnije.

Na velikom, glavnom, sletištu zgradiće se srednja trećina glavne tribine i to iz betona. Delove sa strane izgrađiće ČOS sama. Ostale tribine imaće dolnje delove iz betona. Na isti način izgrađiće se i stajanja pred tribinama, i to na stepenice, da gledaoci budu imali lepši pogled. Na vežbalištu samom biće prostora za 15.100 vežbača. Pitanje, kako će trajno izgledati dolnja tribina, kroz koju na vežbalište stupaju vežbači, nije naime još rešeno, a rešiće se na taj način, da se po potrebi može i preurediti. Za vreme sokolskog sleta biće pod glazbenim paviljonom ulaz, kroz koji će se moći proći u 72-stupu. Da se sa vežbališta omogući što brži odlaz, biće sa svake strane ulaza još po jedan prolaz, kroz koji će vežbači odlaziti s vežbališta, tako da na glavnom sabiralištu za nastupe ne bude tiske.

Tribine će imati mesta za 145.000, a sedište će biti 30 tisuća. Poznato je, da su tribine na svesokolskim sletovima uvek rasprodane do poslednjeg mesta i sa tom činjenicom trebaće računati također i u narednoj godini. Kako će sletišta morati da pri svakom nastupu primi preko 200.000 osoba, to ovaj broj predstavlja tvrd orah u pogledu, kako da se reši pitanje samog pristupa na sletišta, a da se pri tome promet ne omete i potpuno ne obustavi. Istina je naime, da se pridolaženje ljudstva može lako izvršiti u redu, jer se pridolazi postepeno. Ali odilaženje nakon nastupa nameće praskim prevoznim preduzećima tešku zadaću, na koji način da se izbegne prejakoj navali. Na istočnom delu sletišta biće ureden izlaz prema Smichovu i delomice na Petřin, za ostale pak urediće se tri tramvajska stajališta nad Dlab-

čovicim. Tramvajska kola moći će odavle u jednom samom satu otpremiti 46.000 osoba. Nad Dlabočovicim, kod prve kule stare tvrđave, izgrađiće se glavni ulaz, koji će se nalaziti nešto niže, nego je bio za vreme poslednjeg sleta. Automobili ovoga puta neće moći stizati do same glavne tribine. Za smeštanje automobila priređivački odbor rezervisao je dovoljno prostora. U uređenju garderoba mnogo se je napredovalo. Sabiralište za vežbače biće ravno, samo će delomice imati sličan uspon kao trg Sv. Václava. Na obim stranama sabirališta nalaziće se garderobe sa kabinama, od kojih će svaka imati mesta za 25 osoba. Kabine su povezane u nekoliko zasebnih redova, od kojih svaki može da primi od jedne do dve tisuće vežbača. Pored toga, nalaziće se tu i kabine za nadzorništvo, umivaonice i paviljoni za okrepu. U svim garderobama biće mesta za 36 tisuća vežbača, nadalje za posebno odeljenje od 500 lica, koji će učestvovati u svečanostima, te za 3000 tisuća vežbača gostiju. Vežbači će imati na ovom sletu svoj vlastiti ulaz i pridolaženje od strane žične železnice, koja će voziti preko tvrđave. Urediće se također i vlastite kuhinje, koje će spremati jelo za 20.000 osoba.

Naravno je, da će po čitavom sletištu biti uredene i zdravstvene stanice, pisarne pojedinih odbora, restoracije i razni drugi paviljoni. Općenito nastojanje teži za tim, da celo sletišta bude odgovaralo i estetskim zahtevima, kao i da već do sleta bude u najvećem delu definitivno uredeno, na način kako to predviđaju nacrti, čime će se Strachovska ledina pretvoriti u moderno središte telesnog uzgoja u smislu ideala dr. Tyrša, čiji će monumentalni stup podavati sletištu za sva vremena svečani izgled.

Također i znanost s vremenom učini svoje, jer će pored stadiona za laku atletiku biti i operaciona dvorana, koja će služiti u hitnim slučajevima, te nadalje dvorane za proučavanje zdravstvenih upliva telesnog uzgoja na vežbače.

U vežbaonicama se već marljivo vežbaju sletske proste vežbe — posvuda u srcima gori živa nada za velikim danima koji će biti svetac primer nacionalne discipline, požrtvovnosti, samosvesti i pravoga — tvorilačkoga rodoljublja.

Ing. VJEKOSLAV KOVAČEVIĆ, (Kreka):

Braćo, dodite u Sokolanu!

U »Sokolskom Glasniku« br. 44. o. g. čitamo izveštaj sa sednice izvršnog odbora Saveza, održane 19. i 20. oktobra. Veliki deo sednice bio je posvećen razmatranju nesuglasica između upravnih i tehničkih organa, koje su u nekim župama uzele velikog maha. Ovakove nesuglasice morale su naš br. Savez veoma zabrinuti, pa je o tom predmetu poslana na sve župe okružnica. U toj okružnici govori se općenito i ne iznose se imena župa, gde takove prilike vladaju. K nama je ta okružnica stigla nekoliko dana pre »Sokolskog Glasnika« br. 44, pa su se neka braća kad nas osetila pogodena i tvrdo su bila uverena, da i u našoj župi vladaju slične nesuglasice.

Spomenute činjenice potakle su me da napišem ovaj članak, i da u par reči pokušam naći prave uzroke tim tako čestim pojavama u našoj organizaciji, t. j. nerazumevanju i razmimoilaženju upravnih sa tehničkim organima, koje se pojave dešavaju najčešće u društvima, a dosta puta i u župama.

Sokolci se sastaju u sokolanama na zajednički rad, koji se pretežno sastoji u vežbanju. Mi se kod telovežbe upoznajemo jedni s drugima, sklapamo tesna prijateljstva sa braćom, s kojom se možda u građanskom životu nebi ni poznavali, da nas nije povezala sokolska zajednica. Kakav duh vlada u tim našim sokolanama? Deča obično goje velike simpatije prema svojim ozgajateljima-prednjacima, naraštaj oseća poštovanje prema njima, u kojima vidi uzor, koji i sam želi postići. Članstvo smatra prednjake za najistaknutije i najmarljivije svoje drugove te im poverava vodstvo i uzgoj vežbača. Najboljega među njima izabire za načelnika i sa puno poverenja u njegovu sposobnost i rad sleli njegovim zapovestima. U sokolanu dolazi svak svojevoljno, i uvek mu je iz nje slobodan izlazak. Onaj, koji se ne može da složi sa duhom sokolane i sa u njoj ustaljenim redom i disciplinom, taj ne dolazi u sokolanu i ne narušava naš poredak. Na taj način, rekao bih u sokolanu se automatski odziva pravi sokolski duh i disciplina, nad čime stalno bdije oko tehničkog vodstva, koje je uvek u sokolanu i bez kojega se život u sokolanu ne da zamisliti. Takav duh sokolane odgaja nam prave Sokole. Među tako odgojenim Sokolima ne dolazi do nerazumevanja i ne može biti principijelnih razmimoilaženja. Tu i tamo do-

gode se nesuglasice, ali one ne bivaju zamašne.

Kako rekoh, sokolana se ne da zamisliti bez prednjaka. Oni su tamo svakodnevno. Neki dva, tri i četiri puta nedeljno, a poneki i svaki dan. Savestan načelnik neće propustiti ni jednoga dana, a da ne naide u sokolanu. Vežbači bilo koje starosti ili spola, poznavaju sve prednjake društva, iz jednostavnog razloga, jer ih tamo daniće vide na sokolskom radu. A da li poznavaju članove upravnog odbora?

Ja sam bio u jednom društvu dve godine naraštajac. Znao sam sve prednjake, prednjačke pomoćnike i prednjačke pripravnike, ali nisam znao, ko je starešina. Jesam li ja tome kriv? Posle toga došao sam u drugo društvo kao član i prvi koga sam upoznao bio je starešina društva. Zašto? Jer je on bio voda II. vrste članova, u kojoj sam vrsti i ja vežbao. Ili ovo: bio sam član društva u sedištu župe. Zar bih poznavao načelnika župe, da ga nisam svakog vežbačkog dana video u sokolanu u vežbačkom odelu? I konačno u sokolanu Ljubljana-matica upoznao sam nekoliko najistaknutijih ličnosti našega Saveza u — vežbačkom odelu.

Zar se sam od sebe ne stvara ovaj zaključak: Svi Sokoli, a naročito funkcioneri bilo četa, društava, župa ili Saveza, treba da se sa članstvom sastaju u sokolanu na telovežbi. Članovi upravnih organa treba da postave kao prvu svoju sokolsku dužnost: pohađaj sokolanu! Pa kad budemo taj ideal postigli, da je starešina prednjak, ili bar bivši prednjak, članovi upravnih odbora da su vežbači ili bar bivši dugogodišnji vežbači — zar mislite da će još dolaziti do nesuglasica? Starešina treba da uživa najveći autoritet u svojoj jedinici. Ako je taj autoritet temeljen samo na poznavanju sokolskih propisa, a ne proizvod dugogodišnjeg rada u sokolanu sa onima kod kojih treba da autoritet uživa — onda to nije dobro i takav autoritet je kuća od karata, koju će i najmanji vetar porušiti.

Braćo, članovi upravnih odbora, dodite u sokolanu! Obucite vežbačko odelo i med nama će nestat razlike. Približite se vežbačkom članstvu, sklopite s njime sokolsko prijateljstvo — bratstvo — pa se nećete trebati brinuti za napredak vaše jedinice, jer ćemo svi biti prožeti istim sokolskim duhom — duhom sokolane.

Konferencija o saveznoj sokolskoj štampi

Dne 13. i 14. o. m. održana je u Ljubljani pod predsedništvom I. zamenika starešine Saveza br. E. Gangla konferencija o štampi Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kojoj su pored svih urednika saveznih sokolskih listova učestvovala i braća: predsednik prosvetnog odbora dr. Vladimir Belajčić, ekonom Saveza Branko Živković, tajnik Saveza Ante Brozović i član savezne uprave br. dr. Riko Fux.

Konferencija bavila se je detaljno svim pitanjima, koja se odnose na saveznu sokolsku štampu, kako u pogledu samog uređivanja saveznih sokolskih listova, tako i u njihovom gospodarskom stanju. Konferencija je, konstatujući naročitim zadovoljstvom lep napredak naših saveznih sokolskih listova i savezne sokolske štampe uopće, tretirala također i pitanja, kako da se savezna sokolska štampa još bolje usavrši i podigne te da se poveća broj preplatnika saveznih sokolskih listova.

Medu ostalim stvorenim zaključcima, konferencija je naročito podvukla, da glavni savezni organ »Sokolski Glasnik« sa svojim mesečnim prilogom »Sokolskom Prosvetom«, ima da drži pravac čiste sokolske ideje, i da njegove rubrike budu otvorene slobodnom i stvarnom izlaganju o aktuelnim sokolskim pitanjima. Nadalje, da »Sokolski Glasnik« ima da bude duhovni regulator sokolskog života, rada i nastojanja, koja treba da stvaraju duhovno jedinstvo i građansku svest o odgovornosti i dužnosti prema narodu i državi.

Konferencija je naročito radošću konstatovala lep napredak i širenje listova »Sokolica« i »Naše Radošti«, te njihov veoma značajan uticaj na vaspitanje naše sokolske omladine. Utvrdila je ujedno, da je i savezni tehnički list »Soko« na doljnoj visini.

U smislu rezolucije savezne glavne skupštine od 1921., zaključeno je ujedno, da savezni prosvetni odbor u zajednici sa saveznim tajništvom organizuje otek za štampu sa izveštajnim brojem sedištem u Beogradu, koji će redovito izdavati svoj bilten, kao i da se u prvoj polovici decembra o. g. organizuje propagandna nedelja sokolske štampe.

Na koncu sastavljen je novi redakcioni otek »Sokolskog Glasnika«, koji sačinjavaju braća: E. Gangl, S. Čelar, V. Švajgar i J. Poharc, a koji će se predložiti izvršnom odboru Saveza na odobrenje.

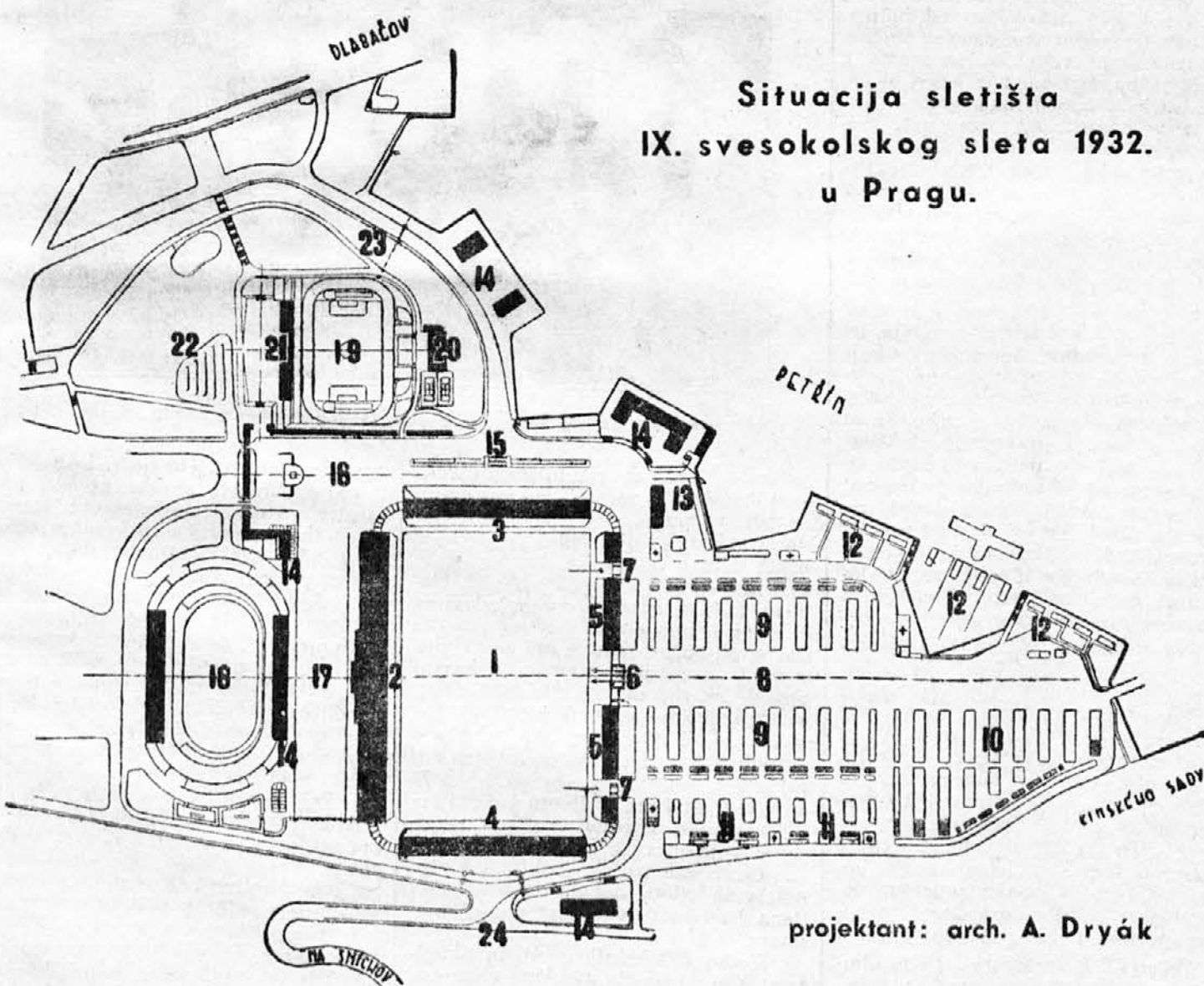
Pozdravi Savezu SKJ

Podravska Moslavina. Sa današnjeg konstituirajuće skupštine Sokolske čete u Podravskoj Moslovini, srez Donji Miholjac, Savska banovina, ovime izražavamo Savezu na dosadašnjem plodnom radu svako priznanje sa sokolskim bratskim pozdravom. Zdravo! Starešina Matoković, tajnik Adamek.

Andrijevića. Sa uspešnog završenog prvog prednjačkog sokolskog tečaja bratski pozdravljamo. Zdravo! Prednjaci Sokolskog društva Andrijevića.

Uređenje sletišta na Strachovu

Situacija sletišta
IX. svesokolskog sleta 1932.
u Pragu.

projektant: arch. A. Dryák

Legenda:

1. Vežbalište za 15.000 vežbača. — 2. Glavna tribina sa ložom predsednika republike. — 3. Severna tribina. — 4. Južna tribina.
5. Istočna tribina za članstvo u odori. — 6. Glavni ulaz sa glazbenim paviljonom. — 7. Dva izlaza za članstvo. — 8. Sabiralište.
9. Garderobe za članove. — 10. Garderobe za članice. — 11. Garderobe i skladišta za svečanu scenu. — 12. Kuhinje za ishranu 20.000 vežbača. — 13. Gospodarske prostorije i zgrada nastambenog i železničkog odbora. — 14. Restoracijski paviljoni. — 15. Glavni ulaz sa garderobama, blagajnama i sl. — 16. Glavno predvorje sa Tyrševim stupom. — 17. Svečano šetalište. — 18. Lakoatletski stadion. — 19. Vojnički stadion. — 20. Pokriveni prostor za vežbanje na spravama. — 21. Glavna tribina na vojničkom stadionu. — 22. Stajalište automobila. — 23. Severni ulaz. — 24. Južni ulaz.

LOVENKO SOKOLSTVO

Zbor župskih prosvetara ČOS

Dne 7. i 8. novembra održao se je u Pragu pod pretsedništvom br. Krejčija zbor župskih prosvetara ČOS. U pozdravnom govoru starešina ČOS br. dr. Scheiner naglasio je i podvukao veliko značenje dr. Tyrševa Sokolstva i čehoslovački narod uopće. Bratu starosti zahvalio se je pretsedatelj zbora br. Krejči, čestitavši mu ujedno tom prilikom u ime sokolskih prosvetnih radnika njegovu 70-godišnjicu. Sledili su zatim razni referati. U prvom redu

dinice samo njih 66 nema vlastitih biblioteka. Ukupno imaju društva 447 tisuća knjiga za članstvo, 28.862 za nastaj i 3711 za decu. Stručnih biblioteka ima u 2110 društava oko 117.000 svezaka.

U nastavku sednice narednoga dana prvi je referisao br. Krejči o dosadašnjem radu i podao smernice za buduću. Dotakao se je i saradnje ostalih slovenskih sokolskih organizacija na proslavama i na širenju Tyrševog sokolske misli i naročito je pri tome naglasio rad Sokola kraljevine Jugoslavije. U januaru 1932. iziše svi sokolski li-

skom smislu, jer u okviru Tyrševog sistema ima mesta za sav taj sport. Većinom su gore pomenute grane sporta neškodljive također i bez stručnoga vodstva, što se o nekim sokolskim vežbama na spravama ne može kazati. Ta konstatacija važna je za savstav vežbovnih nacrti malih sokolskih društava, koji nemaju školovanih prednjaka za vežbanje komplikovanih vežaba na spravama i sa skupnim vežbačkim orudem.

Posebno stajalište zauzimaju u »sportskom problemu« t. zv. »divlje igre«; u našim prilikama pre svega nogomet. O njemu se malo kada čuje što drugoga osim oduševljenog odobravanja ili principijelnog otklanjanja. U poslednjim godinama nogomet se je po nekim sokolskim društvima jako raširio; to pak naročito u manjim mestima, gde su sokolska društva po svom lokalnom značaju pozvana da kod omladine dotičnog kraja provode sav telesno-uzgojni rad. Ponegde je bio nogomet organizovan u posebnim otcsecima, druge pak pod vodstvom kakvog prednjaka, koji se brinuo, da igra nije degenerirala u surovo mlaceenje za loptu i slično i da su nogometaši redovito posećivali telovežbu. U zadnje vreme zbor župskih načelnika zabranio je svako nogometno udejsjovanje u sokolskim društvima i stvar je time bačena zapravo ad acta. Također i sportiste otklanjaju »sokolski« nogomet, koji da spada u vrstu divljeg nogometa (vidi »Sportni list« od 27. oktobra); ubogi Sokoli, koje veseli koji slobodni sat da mogu trkati za loptom, sede tako među dva stolea i ne mogu da se maknu. Ne kvanim time kritikovati zaključak zbora župskih načelnika, ali — ne čini mi se kompletno. Zar zabranjuje Sokolima da idu u sportske klubove i da tamo po svim sportskim pravilima gone loptu? I kao što pokazuje iskustvo, svaki mladić, koji se posveti redovitom nogometnom treningu u organizovanom klubu, za nas je izgubljen — u Sokolu pak igra nogomet više slučajno nego redovito, i pored redovite telovežbe. Pitanje nogometa je dakle također i pitanje taktike; ne da bi se za to moglo spočitnuti vodnicima društva, koji ga toleriraju (ne protežiraju!) da udovoljavaju niskim ljudskim nagonima. Trčanje za loptom zdrava je vežba, tome je teško prigovarati sve dok nogomet ostaje u skromnim granicama i dok se ne forsira. Bojim se da će gornje rečke ko razumeti kao oduševljeni zagovor nogometa, što nikako ne stoji, već je to izraz skromne želje da bi se na nogomet gledalo doduše oštrm i kritičkim, ali pravednim očima.

Također i na druge neudržne sportske igre, n. pr. odbojku, gledaju nekoli sokolski krugovi nepoverenjem. Ne poričem tim krugovima sokolski idealizam i dobru volju, ali ja u tome gledam nekakav konzervativizam, nesavremenost i bojazan, da se u čisti Tyršev sistem unesu tude primese. Mislim, da je baš za telesni uzgoj od vanredno velikog značaja intenzivno gibanje na slobodnom zraku, koje pružaju baš sportske igre i naravno također i sokolska telovežba. Isključivo sokolska telovežba, pod čime se obično podrazumevaju vežbe na spravama i proste vežbe, prikladna je pak i nedoknadiva za one periode godine, kada je vežbanje vani nemoguće. Ne sme nas smetati, ako sportske igre nisu sokolskog izvora i nisu izričito u telovežbačkom sistemu iz god. 1862. Ta u najnovije vreme preuzeli smo n. pr. smučanje i taborenje kao uzgojno sredstvo, a to nam u našem sistemu pred 60 godina nije bilo poznato.

Što se tiče »sretstva« i »svrhe« sporta i sokolskog telesnog uzgoja, to pitanje prepuštam ideolozima, koji treba da kritičkom upotrebom logičkih formula ustanove, što je svrha i sredstvo sokolskog uzgoja i obratno. Ja to pitanje gledam s praktičnog gledišta: sportista, koji se najedamput bavi različnim granama lake atletike (svrha mu je naravno rekord i ništa drugo) ne može da spreči, da mu se telo razvija harmonički i postane lepo. Pojmovi »svrha« i »sretstvo« prepliću se, i mnogi, koji o njima govore, nemaju o njihovom opsegu jasne slike.

Ne slažem se s tvrdnjom članka u »Sokolskom Glasniku«, da »čisti sport nema izričnog cilja da uzgoji osobine značaja i morala, iako taj cilj postizava do neke mere.« Izrazi »fair«, »sportsko ponašanje« i t. d. znače mi zdravu uzgojnu snagu sporta. Uzgojni motiv sporta naima nije izričito formulisan, ali zato ga ipak nije moguće negirati. To vredi u slučaju, ako sport shvaćamo kao kompletan uzgojni sistem. »Uzgoj sa samim sportom nemoguće je: kod Engleza uzgoj sa samim sportom moguć je i vrlo uspešan.

Za nas Sokole pojam »sport« obuhvata onu skupnost telesnih vežaba, koja se obično podrazumeva pod tom rečju; te vežbe uzimamo u naš sistem i podređujemo ih našem uzgojnom cilju, koji je razgovetno i tačno formulisan u Tyrševoj ideji. Zato ne treba da sportu i sportistima odričemo samostojnu uzgojnu vrednost i uzgojne

težnje. Naš sokolski pojam uzgoja širi je te obuhvata pored uzgojne ideje, izražene u sportu (baš tako kao i u našim sokolskim vežbama u užem smislu) još i druge elemente. Naša je sokolska družnost, da u okviru Tyrševog telovežbačkog sistema preuzmeme nove vežbe, podesne za uzgoj pojedinca i naroda. Naša ideja je pak kompletna i sport ne može da joj pruži nikakvih novih prvina. I baš u tome, u strahu da bi sportske vežbe uticale na opseg i sadržinu sokolske ideje te da bi ju kvarile, vidim glavni uzrok nepoverenja nekoli idealnih sokolskih krugova prema sportskim granama i prema svemu, što je u vezi sa imenom »sport«.

U »Sokolskom Glasniku« izražuje br. Trček mišljenje, da smo u bistvu u mnogočem pošli predaleko uvadanjem sportskih grana u naš sistem. Moje je mišljenje baš protivno. Dok na našim takmičenjima budu mere da se postigne najbolja ocena u lako-atletskim granama uopšte daleko ispod prosečnih sportskih rezultata (n. pr. kod trčanja), dok u većini župa budu sudili na tekmičenjima lakoatletске grane posve neuvežbani suci, dotle ću biti mišljenja, da je u našem vežbanju sporta premalo. Također i u drugim stvarima nismo pošli predaleko uvadanjem sporta. Laik-posmatrač mora dobiti utisak, da mi samo silom uvadamo sportske grane u naš telesni uzgoj. Nije dugo otkad smo uveli smučanje, koje pred godinama, kada još nije bilo u modi i živa potreba udejsjivanja zdravo čoveka u slobodnoj zimskoj prirodi, nije imalo ništa manje uzgojne vrednosti od danas. U zadnjim godinama uvedena je odbojka i čuje se, da nju treba gajiti samo zajedno sa lakoatletskim granama. Dakle, igra, koja razgibljuje i iscrpljuje celog čoveka te obično traje više od jednog sata, neka se obavezno ve-

že sa skokovima, trčanjem i t. d., i možda čak i sa vežbama na spravama! Da spomenem ČOS, koja već duže vremena gaji različite sportske igre: odbojku, hazenu, koškovu, tenis i t. d. kao samostalне grane vežbanja te u njima priređuje — po sportskom uzoru — samostalна takmičenja.

Na koncu rasprave u »Sokolskom Glasniku« napada člankopisac nekoli društva radi sportskog udejsjivanja. Trn mu je u očima plakat Sokolskog društva Kranj, koje je sredinom oktobra priredilo »sportski dane«. Po mom mišljenju pomenuti plakat bio je sačinjen po svim pravilima moderne reklame, i ako se obazremo na učesće i uspeh, moramo reći, da je postigao svoju svrhu. Njegov naslov »Sportski dane« kaže po gornjim izvadanjima samo to, da su se toga dana izvadale grane, koje karakteriše skupni naziv »sportske«. Ne razumem, zašto pri tome nebi znali, što radimo! Vodnicima sokolskih društava, koja su priredivala sportske dane i slično, ne može se poricati agilnost i nije moguće predbaciti im lenost i slično (vidi članak brata Trčka u »Jutru« od 18. oktobra, 15. do 32. redak). Što im treba, to je idejni pouk, koji ih ima privedi na pravi put, ako su (barem po mišljenju brata Trčka) zašli na stranputicu; nije pak umestan bezobzirani napad u dnevnoj štampi! Nema sile na svetu, koja bi mogla prisiliti svesno sokolsko društvo da priređuje »sportske dane«, »sportske društvene večeri« i t. d.; istina je, ali isto tako nema sile, koja bi mogla da to brani — dok društva ne veže kakvi odnosi zaključak nadređene sokolske instance; takovom zaključku pokoriće se svako sokolsko društvo.

»Ako nije i ne sme da među nama i sportom bude razlike, zašto smo onda na svetu?« — Ej, brate, baš nisamo samo radi toga na svetu, da bi bilo razlike među nama i sportom!

Sokolska poljoprivredna izložba u Gacku

Na 25. oktobra o. g. otvorena je na svečan način izložba poljoprivrednih proizvoda i ručnih radova seoskih sokolskih četa sreza gatačkoga, koju je organizovalo gatačko Sokolsko društvo. U sokolskoj dvorani, lepo ukrašenoj, izložbu je otvorio u 11 sati predne agili sokolski radnik br. Dedić, sreski načelnik, koji je pri otvaranju održao govor pun patriotizma i ljubavi prema Sokolstvu, veličajući zasluge heregovačkih seoskih Sokola, koji su svojim neumornim radom zauzeli prvo mesto u čitavom jugoslovenskom Sokolstvu. »Heregovina se ponosi So-

mislima, kojim su prikazali našu istoriju, narodne velikane, junaštvo i viteštvo. To su dela onih, koji u Sokolstvu nalaze spas, nalaze dobro svoje i čitavog naroda.

Visoko noseći sokolsku ideju, oni su ponosni, što se zovu Sokolima i što njihov rad vodi nacionalnoj, ekonomskoj i kulturnoj pobedi našega naroda. Rukotvorine, koje su bile izložene, predstavljaju veliki uspeh Sokolstva, jer su one očišćenje snage i sposobnosti sokolske. I sama izložba dala je Sokolima potstrelka, da sami mogu stvoriti ono, što će im biti ukras doma i

Poljoprivredna izložba sokolskih četa gatačkoga društva u Gacku 25. okt. o. g.

kolstvom, jer danas prednjači u njemu svojim istinskim radom, kao viteštvom na bojnem polju.« — rekao je br. Dedić. I zaista, ko nije video izložbu seoskih četa ovoga sreza, taj ne može verovati, koliki je uspeh njihovih članova, koji se u ovim golim krševima bore sa materijalnom bedom i nevoljama, ali bogati duhom oni zadivljuju svakoga sa svojim iskrenim, ljubavljvu protkanim, radom, kojim iz dana u dan kreće puteve boljoj budućnosti našega naroda. Oni okupljaju oko sebe sve vrednosti, iznalaze nove metode za što uspešnije delovanje u narodu, kako bi se osetio snažnim u životu našega seljaka i time stvorile težnje i nastojanja koja ih vode ka pobedi.

Čitav dan padala je kiša, ali nije omela ni jednog Sokola da dođe toga dana i da vidi delo ruku seoskih neminara.

Preko 200 kršnih gorštaka iskupilo se bilo na izložbi. Odlično organizovana, izložba je bila za divljenje svakome, a Sokolima ponos, jer su pokazali svoj rad, samopouzdanje i pregalštvo, kojima se stvarno i odlikuju. Veliko interesovanje pobudili su ručni radovi, koji su se naročito isticali svojom umetničkom izradom i lepim za-

lepla dragocenost. Od tih radova redali su se: kreveti, stolovi, stolice, tintarnice od drveta, pljuvaonice, stanovi za tkanje, mašine za vezanje sena, gusle, duvanske kutije, grablje, vile, brance, plugovi, i t. d.

Iako je, skoro, sve uništeno od letošnje suše, ipak su Sokoli svojim trudom uspeali da dokažu, da i u ovim planinskim krajevima sve može uspevati, samo treba volje i truda, a to su Sokoli čarno pokazali. Sokolstvo ih je naučilo da otvore oči, da se otresu zaslepljenosti, koja ih je rušila i ubijala. Treba početi napred.

Taj dan u srećama svih gatačkih Sokola ostaviće lepu sokolsku uspomenu, jer se na tom velikom sokolskom skupu klicalo Sokolstvu i junačkom Kralju, koji svojim neumornim radom najbolje pokazuje, kako se istinski služi svome narodu i otadžbini, i kako se voli svaka stopa ove zemlje, kojoj treba svi da poslužimo kako nas uči naš mudri Vladar i kako nas uči dela naših dedova i pradedova.

Naš je ovako izložba uspeala, ima se zahvaliti i banu Zetske banovine g. dr. Krulju, koji je svojim bankom pomoću od 10.000 dinara omogućio održanje ove uspele izložbe. Za njegovu

Učesnici zbora župskih prosvetara ČOS 7. i 8. o. m. u Pragu — Spređa s leve na desno: prosvetar ČOS br. Anf. Krejči, starosta br. dr. J. Scheiner, književnik br. J. Mahen, zam. staroste br. J. Truhlač. („Jas“)

oduže je izvestio br. Mahen o ulozi Sokolstva u diletanskim pozorištima, te je tom prilikom izneo velik uticaj dobrih dramatskih dela na vaspitanje sokolskih pripadnika. Daljnji izveštaj potstarešine ČOS br. Truhlača pokazao je, da se u župskim i društvenim prosvetnim odborima dobro radi. Br. Kliepera označio je lepim rečima veliku zadaću društvenih prosvetara prigodom Tyrševog 100-godišnjice, kada treba upoznati čitavo sokolsko članstvo, naraštaj i decu, pa i ostalo građanstvo o velikom značenju Tyrševa Kruna proslave biće IX. svesokolski slet u Pragu, zbog čega je dužnost prosvetara da za taj veliki sokolski praznik duhovno pripreme svoje članstvo. Statističar prosvetnog odbora ČOS br. dr. Mraz izneo je veoma zanimljive statističke podatke. Među ostalim navo je, da od preko 3142 sokolske je-

stovi u svečanim izdanjima, koji će biti bogato opremljeni samim člancima o Tyršu. Nakon velikog referata br. Krejčija, referisao je o sletskim pripremama br. dr. Bukovsky, a o sokolskoj izložbi izvestio je br. Križ. Zatim su sledili još ostali izveštaji. Naročiti interes pobudila je novost o sletskim natečajima za lutkarstvo, pevanje i pozorište. Konačno su sledili izveštaji o prosvetnim školama ČOS i župa, kojih je bilo 33 redovitih i 47 vanrednih sa 1609 učesnika. Zaključeno je nadalje, da se prevede revizija društvenih biblioteka, zatim da se održe savetovanja socijalnih oteka, na koji način da se u sokolskim krugovima najpodesnije reši pitanje besposlice. Na svim tim većanjima bili su stalno prisutni svi funkcioneri ČOS sa starešinom br. dr. Scheinerom na čelu.

Priredbe povodom Tyrševog proslave

U okviru Tyrševih proslava u god. 1932. spada i otvorenje državnog Tyrševog zavoda za telesni uzgoj. — Čehoslovačka akademija znanosti i umetnosti saopštila je, da će održati na dan 100-godišnjice Tyrševog rođenja veliki zbor naučenjaka, na kojem će se govoriti samo o Tyršu, kao velikom ustanovitelju Sokolstva, uzgojitelju i esteti. — Kao vanjski znak Tyrševog godine, pored sleta, otkriće se na Ujezdu u blizini Tyrševog doma, spomenik Tyrša i Fügnera. Također i na svim trim univerzitetima već se ove godine drže predavanja o značenju ustanovitelja Sokolstva, a to isto i na višim pedagoškim školama. U panteonu Narodnog muzeja, gde se nalaze likovi najvećih čeških muževa, otkriće se brončano poprsje dr. Miroslava Tyrša.

Svečani sokolski koncert 3. decembra o. g. u Pragu

U velikoj Smetaninoj sali Gradskog doma u Pragu održać se 3. decembra svečani sokolski koncert, kojim se otvara sletska godina. Koncertu sudeluje poznata češka Filharmonija i pevački kor »Smetana«. Tom zgodom po prvi put recitovaće se pesma »Miroslav Tyrš« od br. Medeka, a zatim će govoriti pretstavnici svih slovenskih

sokolskih Saveza i to: za ČOS br. dr. Scheiner, za SKJ br. Gangl, za poljsko Sokolstvo br. Zamoyski i za rusko Sokolstvo br. Gižickij. Koncert će se zaključiti scenom, koju će izvesti članstvo i naraštaj, a češka Filharmonija će tada zasvirati grandiozni Sukov marš »U novi život«.

Jesensko zasjedanje odbora ČOS

Dne 5. i 6. decembra o. g. sastaje se odbor ČOS na jesensko zasjedanje. Dnevni red obuhvata, pored izbora 12 članova komisije za izradu proračuna, još i izveštaje o izletima ČOS u Split i Pariz, o stafetama održanim 19. i 20. septembra o. g., o gospodarskim preduzećima ČOS i o jedinstvenim pravilima za župe. Zatim će slediti referati o svesokolskom sletu, o kojem će govoriti načelnik, načelnica, prosvetar, sekretar i zastupnik finansijskog odbora. Daljnja tačka dnevnoga reda biće razgovor o telesnouzgojnom i prosvetnom radu ČOS u godini 1932. o proslavama 100-godišnjice Tyrševog rođenja i t. d. Odbor će se također baviti i stanjem ozlednog fonda te će podeliti potpore iz Narodne zaklade, a zatim će se povesti velika debata o ublaženju besposlice u sokolskim redovima. Konačno će se odobriti proračun ČOS za godinu 1932. i rešiti razna interna pitanja organizacije. Izborna o ovom zasjedanju neće biti.

VIKTOR PLANINSEK, (Kranj):

Sport u Sokolstvu

Pitanje sporta u Sokolstvu, koje je pokrenuo br. Trček u »Jutru« od 18. novembra, razvija se u aktuelan problem, koji je latentno postojao već od pre. Na njegov člančić odgovorio sam u »Jugoslovanu« od 22. novembra kratkom replikom i br. Trček, kome se je uzgredice pridružio i nepoznati pisac u »Jutru« od 25. novembra, objavio je u »Sokolskom Glasniku« od 4. novembra odužu raspravu o tom predmetu. Kroz debatu provali se već od početka oštra osobna nota, kojoj ću se u ovim rečima u interesu objektivnosti nastojati da ugnem.

Glede razlikovanja pojmova »telesni uzgoj«, »sport«, »telovežba«; točno su pojmovi »telesni uzgoj« i »telovežba« karakterizovani već u prvom »Jutrovome« članku. Ali ne i tako »sport«. S jednostranim nazorom o sportu, kako je prikazan u pomenutim člancima, ne mogu se slagati. Ne može se sportu odričati etički momenat, ako pod rečju »sport« razumemo atletiku, smučanje, plivanje, razne sportske igre i t. zv. aristokratske sportove: jahanje, jedrenje i t. d. U tom opsegu teško je naći principijelnu razliku između sporta i telesnih vežaba u sokol-

pomoć i stalno vođenje brige o Sokolstvu i narodu ovoga kraja, naročito u ovim teškim vremenima, Sokoli su jednodušno na predlog dr. Dedića poslali g. banu pozdravnu depešu ove sadržine:

»Banu gospodinu dr. Krulju Cetinje.

Sa svečanog otvorenja izložbe poljoprivrednih proizvoda i ručnih radova seoskih Sokola gatačkog sresa, koju ste omogućili banksim prilogom i svojim aparatom za napredak Sokolstva i dobro naroda, pozdravljamo Vas jednodušno sa našim Zdravo! Odbor.«

Bilo je 90 izlagača i svih je 90 nagradeno od banske pomoći. Posle podeljenih nagrada, Sokoli su jednodušno zaključili da svoje poljoprivredne proizvode sa izložbe stave na raspolaganje narodnom odboru za ishranu postradalih od suše, čime su pokazali svoju sokolsku velikodušnost, što je za svaku pohvalu. Zatim su uz pljusak kiše, vedra čela oko 2 sata popodne, napustili Gacko i razišli se svojim domovima, noseći u sebi veru u konačnu pobjedu Sokolstva i preporod sela. —

Đ. J. Tilimbat.

Daljnja saučesća Savezu SKJ povodom smrti br. dr. Mergenthalera

SAUČESĆE POLJSKOG SOKOLSTVA

Molim da primite u ime Saveza i u ime moje izrazе dubokog saučesća povodom smrti IV. zamenika starešine Saveza brata dr. Mergenthalera. Czo-lem! — Adam Zamojski.

SAUČESĆE RUSKOG ZAGRANIČNOG SOKOLSTVA

Draga braćo! Primili smo Vaše pismo, kojim ste nas obavestili o smrti IV. zamenika starešine Saveza SKJ br. dr. Pavla Mergenthalera. Potresni dubokom žalosti premane smrti br. dr. Mergenthalera, molimo Vas da izvolite primiti iskrene izrazе našeg saučesća i bratske boli nad njegovim gubitkom. Sa bratskim Zdravo! — Prag, 6. XI. 1931. — A. G. Vičuk, zamenik starešine, Malegovskij, sekretar.

SAUČESĆE NAČELNIŠTVA I TEHNIČKOG ODBORA SAVEZA SKJ POKOJNIKOVOJ PORODICI.

Velesnenjena rodovina! — Tužna vest, ki je dospela iz inozemstva, da je naš vzorni in neutrudljivi brat dr. Pavle Mergenthaler, IV. zamenik starešine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, nenadoma preminul, je zarezala globoke rane v srca nas vseh, ki smo ga poznali in z njim dolgo vrsto let delovali skupno za procvit našega Sokolstva.

Svečani broj »Sokolskog Glasnika« za 1. decembra

Molimo sve br. župe, društva i čete kao i ostalu braću, da nam svoje dopise i članke za broj od 1. decembra pošaljū (uredništvo lista: Učiteljska tiskara, Franciškańska ulica) nedolžno do 22. o. m., jer ćemo u ponedeljak 23. o. m. zaključiti redakciju lista i kasnije pristigli dopisi neće se moći uvrstiti u taj broj.

Ujedno molimo i braću župske starešine da nam svakako do gornjeg roka dostave i zamoljene izjave.

Narudžbe i oglase za broj od 1. decembra poslati upravi lista, Narodni dom, Ljubljana, najdalje do 24. o. m.

UREDNIŠTVO I UPRAVA.

VOJISLAV BOGIČEVIĆ (Tuzla):

Iz prošlosti

»Srpskog Sokola« u Bosni i Hercegovini 1903.—1914. g.

(Grada za istoriju Sokolstva.)

ZAPISNIK

III. redovne skupštine Srpske Sokolske Župe održane 29. januara 1912. Početak tačno u 10 sati prije podne.

IV.

Prisutni su: brat Gjorgje Perin, zamenik starešine — Mostar, brat Dr. Vojislav Besarović, starešina, Sarajevo, brat Stevo Žakula, voda, Tuzla, zamjenjuje Zvornik, brat Jovo N. Popović, tajnik župe, Sarajevo, brat Matejić D., zastupa Soko Gatački, Dubički, Gradiški i Sarajev., brat Miško Jovanović, zastupa Soko Brečki, Tuzla, Priboj i Gračanicu, brat Atanasije Šola, Mostar, brat Čedo Milić, nadzornik okruga Mostarskog, zastupa Ljubuški i Stolac, brat Simović Veljko, zastupa Nevesinje, brat Mihailo Marinić, zastupa Bugojno, brat Ilija Kalinić, zastupa Zenicu, brat Tihi, zastupa Reljevo — Sokolska sekcija, brat Zarić, zastupa Banja Luku, brat Vasilje Stojanović, zastupa Trebinje, brat Dr. Joco Perendića, zastupa Koprivica, brat Vlado Spahić, zastupa Čapljina, brat Dr. Kondić, zastupa Prijedor, brat Milan Stakić, zastupa Visoko, brat Vojislav Kostić, zastupa Višegrad.

Starešina Dr. Besarović pozdravlja skupštinu i poziva da se oda počast umrli članovima našega Sokolstva i to: Mišo Čelović u Brečkom, Stojan Tudor u Čapljini, Milan Maksimović u Tuzli, Pavle Stokanović u Tuzli, Mihailo Gjurjić u Tuzli. Poziva tajnika, da čita svoj izvještaj.

Iza čitanja tajnikova izvještaja pita Čedo Milić kako da je iz Ljubinja dobio pomoć učitelja Savića, a nije odbor o tome ništa znao.

Odgovara starešina, da je odborenie od odbora Srpskog Sokola u Lju-

binju za otšiljanje Savića u Prag naknadno došlo. Perin, pita kako da su neka društva dobila novac za odašiljanje člana u Prag, a nijesu spremali nikog na tečaj u Prag.

Starešina odgovara, da od tih društava nije bilo spremnih ljudi. Novac je upotrebljen u koju drugu svrhu i to predhodnim odobrenjem »Prosvjete«.

Simović: Oferta Banića je bila s početka jeftinija za 4 K, zašto je odijelo pošlje poskupilo.

Starešina odgovara, da je za ofertu stavljen rok, i kada je taj rok prošao podigao je Banić cijenu i to radi štrajka, koji u to doba nastao kod krojača u Mostaru.

Stojanović: Trebinje nije diglo onu potporu od 200 K, šta je učinjeno sa onih 200 K?

Dr. Besarović odgovara, da se to nalazi kod »Prosvjete«. Stojanović moli, da se zauzme župa za onih ostalih 200 K od »Prosvjete«, da ih društvo dobije. Pita, šta je sa kućevnim redom, jer su ga oni naručili prije mjesec dana, a nijesu ga još dobili.

Popović: TOME nije kriva župa nego društva, koja trebaju kućevni red, da im pošaljemo, pa to do danas nije ni polovica javila.

Mi ne možemo komad po komad kućevnog reda da se uokviruje, jer bi nas tako skuplje stao, nego što dobjemo za njega.

Što se tiče prigovora Atanasije Šole, da je kućevni red u opreci s pravilima odgovara Žakula, da je on izradio kućevni red i da ga je predao Matejiću, a ovaj upravi župe, koja ga je konačno uredila i dala u štampu.

Milić primjećuje, da je prema zaključku lanjske skupštine trebalo kućevni red prije štampanja poslati svima društvima, pa onda štampati. Sada se vidi, da kućevni red nije dobar a već je štampan, tako da će taj korak župe stajati nepotrebna troška organizacije.

Starešina odgovara, da će odbor snositi taj trošak, ako kućevni red ne bude dobar i ako se je upravni odbor župe zblijla ogrješio o zaključak skupštine.

Iz telovežbačkog sveta

Proglas Medunarodne gimnastičke federacije

Pretsedništvo MGF, nakon brižnog proučavanja pariškog incidenta, koji se desio na poslednjim međunarodnim takmičenjima za prvenstvo sveta, jednoglasno je zaključio, da je proglašenje rezultata, po kojima je došuden šampionat sveta vežbaču br. Hudecu iz ČOS, osnovano na pravilniku, koji onda nije bilo moguće izmeniti; istovremeno pak utvrdilo se je, da je taj incident mogao otpasti, ocenjujuća komisija nije zaboravila na izlučnu alineju takmičarskog reda te da nije za pobjednika proglašila vežbača iz finske federacije. Radi toga mora se to rešenje saopštiti finskoj federaciji kao pravilno, da bi se time u korist telovežbe taj incident smatrao izgladenim.

S druge strane predsedništvo je mišljenja, da se takova takmičenja moraju organizovati isključivo u smislu pravilnika federacije, t. j. po odluci tehničke komisije.

Ta stvar biće predložena na raspravljanje i konačno rešenje na narednoj sednici federacije god. 1932. u Pragu.

Za predsedništvo: Scheiner, Cazaret, Huguenin, Dalbanne.

Dnevna telovežba na francuskim školama

Zauzimanjem državnog potsekretara francuskog ministarstva prosvete i školskog osetaka tog ministarstva, uvešće se u francuskim školama dnevno vežbanje po pola sata. Dosada se je naimo provodala telovežba dva sata na jedan, dok će se unapred vežbati svaki dan po pola sata i to u svim razredima. Telovežba biće poverena stručnim licima. Državni potsekretar Morinaud nada se, da će se ta reforma moći izvesti za tri godine, kada će se imati dovoljan broj profesora telovežbe.

Francuski listovi o telesno-uzgojnoj zaostalosti Pariza

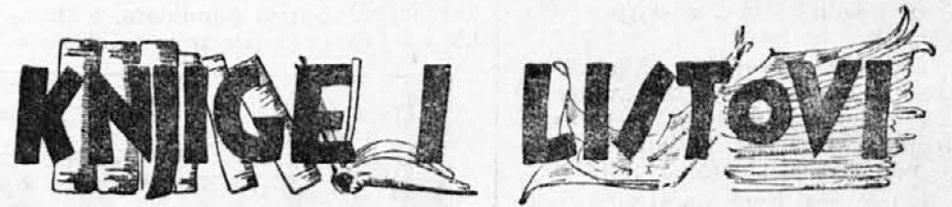
Kako u poslednje vreme pišu neki francuski listovi, francuska prestonica stvarno je vrlo malo doprinela izgradnji letnjih vežbališta i dečjih igrališta. U tom pogledu da je Berlin neuporedivo dalje pokročio, jer da tamo ima mnoštvo raznih zavoda, koji se specijalno bave telesnim uzgojem, dok Pariz, osim velodroma, zapravo još nema ništa. Tek u zadnje vreme pokrenuta je zaslugom kritičara akcija da se i u tome pogledu prilike poboljšaju.

Stalna prednjačka škola radničkih telovežbačkih organizacija u ČSR

Po uzoru ČOS osnovače i radničke telovežbačke organizacije (DTJ) u Čehoslovačkoj na ostrvu Štvanice na Vltavi u Pragu stalnu prednjačku školu. Tamo je savez DTJ podigao lepu vežbaonicu sa svim nuzprostorijama i zbornicama te letnje vežbalište u veličini 55 X 70, gde će se moći nesmetano održavati savezne prednjačke škole. U blizini nalaze se gradska kućatila, pa će biti udovoljeno i toj potrebi.

Razvoj židovske telovežbačke organizacije u ČSR

Židovska telovežbačka organizacija u Čehoslovačkoj pokazuje lep napredak. Organizacija Makkabi broji sada 49 društava, rasijanih po čitavoj zemlji, a najviše po gradovima. Za međunarodnu židovsku olimpijadu, koja će se održati 1932. u Palestini pod imenom Makkabijada, prijavilo se samo iz Čehoslovačke preko 160 učesnika.

JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI KALENDAR — 1932. GOD.

Ovih dana izašao je iz štampe Jugoslovenski sokolski kalendar za god. 1932. Kalendar je uredio br. V. Švajgar.

Kao i svake godine tako i ove naš sokolski kalendar prinaša vrlo lepo i korisno gradivo za svakog našeg brata i svaku našu sestru. Pored kalendar-skog dela, u kojemu su zabeleženi svi važniji događaji iz istorije našega naroda, zabeleženi su tu ujedno i svi važni datumi iz života slovenskog Sokolstva uopće, što je od naročnog poučnog značaja za svakog sokolskog pripadnika. Kalendar prinaša rodoslovlje našeg Kraljevskog Doma, zatim praktički deo sa raznim korisnim podacima. U sokolskom delu donosi lep članak br. Gangla »Tyrš i Jugoslovenie, sokolsku kroniku, u kojoj su navedeni svi važniji datumi iz našeg sokolskog života od god. 1919. do danas, nadalje popis sokolske minimalne knjižnice, pregledni članak br. Švajgara »1931.«, statistički pregled od god. 1921. do 1931., malu statistiku Saveza SKJ od 1. oktobra 1931. Statistički deo donosi ustroj Saveza Slovenskog Sokolstva i Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, Jugoslovenske Sokolske Matice, spisak župa, društava i četa, abecedni popis svih sokolskih jedinica, nadalje ustroj svih ostalih sokolskih Saveza, kao i podatke o Sokolstvu u Americi. Na koncu kalendara je dodan cenik knjiga i ostalih predmeta, koje ima u zalihii Jugoslovenska Sokolska Matica i cenik tvornice gimnastičkih i sportskih sprava J. Oražem, Ribnica.

Kalendar je ilustrovao sa nekoliko veoma lepih i uspešnih slika, od kojih se na prvom mestu ističe slika Nj. Vel. Kralja, nadalje slika dr. Miroslava Tyrša, s. Renate Tyrševe, br. dr. Scheinera, br. dr. Vaničeka i br. Zamoyskog.

Nastavljeno u pola 3 sata. Prisutni kao i prije podne.

Stojanović pita, zašto se nije radilo kod opština radi širenja Sokolstva.

Starješina odgovara, da nije, jer je to, kao što je izjavio glavni nadzornik srpskih škola gosp. Borić, već stavljeno u nastavni plan, a osim toga je na lanjskoj skupštini određeno, da učitelji sami preko svoga organa »Srpske škole« pretresu to pitanje.

Stojanović pita, zašto su morali ponovo tražiti od vlade dozvolu za zastavu.

Starješina odgovara, da je to na temelju zakona o društvima tako i da će tako morati činiti svako društvo, dok od župe ne bude izrađena dozvola za zajedničku zastavu.

Šola čita propise o zastavi iz Pravila i navodi, da se ti propisi ne slažu sa zastavom, kakva je u Biogradu usvojena, a u Trebinju se je od tih propisa odstupilo.

Marinović pita je li Sabor zainteresovan da se riješi pitanje o srednjoškolskoj omladini.

Starješina odgovara, da je stvar u toku.

Perin ističe razliku u komandi između nas i Srbije i pita kako će izgledati na sletovima sa komandom? Hoće li biti razlike?

Žakula razjašnjava, da je radeći komandu, radio u sporazumu sa Srbijom i Vojvodinom i oni nisu nikakvih stvarnih razlika istakli za komandu. Sami nijesu do sada ništa napravili i mi nijesmo mogli više čekati.

Perin ističe, da je na skorašnjem sastanku u Beču pokrenuto pitanje antialkoholizma među Sokolima. Pa bi trebali, da i mi na tome radimo.

Ostavlja se za eventualije.

Dr. Kondić: Da li imadu kod nas dva kvaliteta odijela. Starješina: Koliko je meni poznato nema.

Dr. Kondić veli, da postoji dvoje jaka boja, odnosno da se boja brzo mjenja.

Milić: Ističe, da su izvještaji o javljanju društvenoga rada zato tako rijetki što nema — prednjačkoga odbora.

Marinović se poziva na § 7. društvenih pravila, u kojima se to ne govori.

Stojanović pita, zašto je župska skupština ovako rano pozvana?

Starješina: Radi toga što većina mogu doći samo, ako imaju dva dana praznika. A to se je sada desilo. Osim toga po pravilima se mora skupština održati koncem januara.

Stojanović predlaže, da se u buduću prije saziva župske skupštine stavi rok do koga treba da se skupštine društava održe, da bi se tako ranije održale.

Usvaja se.

Starješina poziva, da li još ko ima kakvu primjebdu na izvještaj tajnika.

Kako se niko ne javlja, poziva vodu, da čita svoj izvještaj.

Žakula — voda — čita svoj izvještaj.

Govori o sletu u Zagrebu i ističe trezvenost naših Sokolova, koji su u tom pogledu prednjačili i srpskim i stranim Sokolima. Ističe važnost anti-alkoholizma među Sokolima. Ističe, da je disciplina naših Sokola na sletu u Zagrebu bila vrlo dobra.

Starješina veli da je na izvještaj vode svako uvjeren o dobrom držanju naših Sokola. U glavnom je na dobrom držanju i redu našeg Sokolstva zaslužan voda, (za to predlaže, da mu se zapisnički izjavi zahvalnost).

Prima se.

Žakula objašnjava pojave nediscipline od sleta u Zagrebu.

No sve što se je u tom sletu kao rdavo zapazilo, poslušiće nam kao pouka za buduću.

Milić primjećuje, da je nedisciplina na sletu bila radi slaboga organizovanja našega Sokolstva. Nije se za pravo znalo za pravoga starješinu. Zato u buduću moramo naročito tome obratiti našu pažnju.

Nadalje predlaže, da se odluči radi pjesme — koračnice, kakvu da naučimo.

Zaključuje se, da se piše glavnom odboru u Beogradu i da se zamoli gosp. A. Santić radi kompozicije.

Jovanović predlaže, da se usvoji abstinencija na sletu u Pragu.

Usvaja se.

Prekida se skupština u pola 1 sat da se nastavi u 2 sata poslije podne.

Zrinskog i spremali se na borbu, dok nije osvjetlička ruka cesarskih mogućnika uništala za stoleća svaku nadu za slobodom.

Mihajlo Pupin: Od pastirja do izumitelja. Svetski poznato delo našega naučenjaka i profesora na Columbia univerzitetu u New-Yorku...

Godišnja pretplata Vodnikove družbe iznosi za sve četiri knjige 20 dinara.

Knjige svoj braći i sestrama toplo preporučamo.

Vestnik Sokolsky COS registrira smrt umrle jugoslovenske braće Tom-maseca, Palčića i P. Lazarevića...

Bratska sokolska društva i čete, koja se bave mišlju da kupe zastave i da ih razvijaju u godini 1932...

Prilikom narudžbe treba platiti u ime kapare 20% od iznosa naručene zastave...

JOSIP HAFNER zavod za umetno vezenje LJUBLJANA, PRISOJNA ULICA 5

IZ UPRAVE LISTA

Svaki pretplatnik, koji promeni adresu, neka nam to odmah javi, da mu se list može uredno dostavljati.

Dr. Kondić čita izvještaj nadzornog odbora župe, u kome ističe, da neke stavke primitaka i izdataka nisu uočene.

Starješina odgovara, da se pod tim primitcima ne misle redovni primitci (članarine) nego su to primanja za osiguraciju...

Starješina veli, da se to može u buduće učiniti, ako se misli, da je potrebno.

Simović pita, da li je nadzorni odbor pregledao polugodišnje knjige.

Starješina: Nije.

O 7. tački starješina referiše: da se je prilikom sleta u Trebinju desio neugodan incident...

Starješina veli, da se to može u buduće učiniti, ako se misli, da je potrebno.

Zaključuje se, da se svi prihodi i rashodi uvode u glavnu knjigu.

Starješina veli, da se to može u buduće učiniti, ako se misli, da je potrebno.

IZŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Beograd POSLE PRVOG NAČELNIČKOG TEČAJA.

Da bi se stvorio što jači kadar tehnički i ideološki spremnih Sokola, održavaju se u tom cilju predvodnički tečajevi.

Nastavnici i učesnici tečaja za načelnike i načelnice Sokolskih društava župe Beograd sa starešinom župe br. Br. Živkovićem.

na kojima se daje više znanje nego sokolsko vaspitanje. Sem toga može biti da je donekle neosnovano završno ispitivanje...

U poslednje vreme javlja se nov pravac i način za stvaranje jakih i nepokolebivih, stručno i ideološki spremnih sokolskih radnika.

U Nirnbergu na naraštajskom tečaju sastali su se naši zemljaci, brat Ban i brat Zic.

Brat Vojinović kao i brat Zic i

na potpuno razumevanje kod starešinstva i tehničkih prvaka te su lako organizovali prvi tečaj za načelnike sokolskih društava.

Ne može biti govora, da bi tečaj ove vrste mogao podbaciti u tolikoj meri, u kojoj podbacuju slični tečajevi.

Po mišljenju brata Zica, načelnika župe, koji je bio prisutan svim časovima ovog tečaja...

Brat M. Vojinović prestavio je veliku ulogu, koju vrši načelnik u društvu i apelovao je na braću načelnike...

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

Brat Vojinović kao i brat Zic i

savezni prednjak brat Ban burno su bili pozdravljeni od strane prisutnih.

Brat Ban je sa puno volje, rutine i znanja predavao školu tela, pripremu za laku atletiku i same discipline lake atletike...

Oni su osvežili stara sećanja, oni su se izjadali jedni drugima te im je opet sinulo sokolsko sunce...

Deca su nastupila na jarcu. Ova je tačka metodске vrednosti.

Posle programa nastavila se igranka u sali hotela Jadran.

Svečanosti su prisustvovali svi predstavnici vlasti.

STALAN IZVEŠTITELI T. O. ŽUPE BEOGRADSKE.

Ovim putem se izveštavaju sva bratska Sokolska društva, da je na sednici TO župe izabran stalni izveštilac TO župe.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZEMUN.

Sokolsko društvo u Zemunu proslavilo je sa ostalim društvima 13-godišnjicu ulaska srpske vojske u Zemun.

Program je bio popunjen biranim tačkama Filharmonije, orkestra muške gimnazije...

Sudeći po izboru gradiva, može se reći, da je i ovaj tečaj organizovan na temelju najnovijih pogleda na svestrano vaspitanje Sokola...

Sokolski dan. Lepo vreme dozvolilo je da se naš program u potpunom redu i u celosti izvede.

U čast naše svečanosti građanstvo je toga dana okitilo svoje domove sa državnim zastavama.

SOKOLSKO DRUŠTVO SREMSKA MITROVICA.

Prigodom dovršenog Sokolskog doma, Sokolsko društvo Srem. Mitrovica priredilo je dne 11. oktobra o. g.

Sokolski dom u Sr. Mitrovici.

Starješina veli, da se saopći sve ovo glavnom odboru, pa da oni ovu stvar riješe.

Šola predlaže, da se saopće glavnom odboru mišljenja o ovom pitanju, te da se zatraži, da taj odbor o tom stvori zaključak koji će vezati sve srpske sokolske organizacije.

Brat Miško zagovara, da se ta stvar riješi ovdje, te nadodaje, da disciplina trpi od sudjelovanja nevježbača.

Stavlja se na glasanje predlog Šolin, koji bi većinom glasova usvojen.

Marinović predlaže, da se knjžice o opisu Praga razaslažu članovima.

Simović govori o § 13 pravila za »Srpske Sokole«, gdje se veli, da svi članovi društveni imaju pravo prisustvovati društvenim vježbama...

Starješina tumači, da se ti propisi odnose samo na prilike gdje je Soko domaćin, a ne gdje je gost, kao što će to biti na sletu.

Šola predlaže, da se novi župski odbor pobrine za muziku i truške znake.

Usvaja se.

Šola predlaže, da župa naredi svim sokolima, da ako ko želi nositi kabanicu, da bude prema pravilima od sive materije.

Marinović zagovara kabanice i crne boje.

Tomašević predlaže, da se ne prezima u toj stvari ništa, nego da se dozvoli svakom, da privatno nosi ko kakvu hoće kabanicu...

Usvaja se.

Petrović zagovara, da se Srbi nateču u nižem odjelu nadmetača.

Dr. Perendija pita, da li će Sokolice ići na slet.

Brat vođa govori protiv toga da sokolice sudjeluju.

Matejić govori, da se vode ženske. Milčić da se pita glavni odbor za slet u Biogradu, da li će ići ostale So-

Mole se bratska Sokolska društva, da sve stvari tehničke prirode šalju TO župe sa oznakom »za izvještoaca TO župe«.

OTVARANJE ŽUPSKOG TEČAJA.

Tečaj je otvorio u jutro u 7 časova zamenik starešine brat Kosta Sretenović kratkim govorom, u kojem je istakao težak ali lep poziv mladih prednjaka na koje Sokolstvo računa...

Narodna kola, M. Vojinović; dečje vežbanje, br. Lovrenčić; vežbanje u sokolani bez sprava, br. savezni pred. R. Ban; plivanje u pisnici, br. Ban; suđenje, br. Ban; prednjak vaspitač, br. M. Vojinović;

Sokolstvo i vojska, general br. St. Knežević; seoske čete, br. Zđ. Pavić; škola tela, br. Ban.

Sudeći po izboru gradiva, može se reći, da je i ovaj tečaj organizovan na temelju najnovijih pogleda na svestrano vaspitanje Sokola i sokolskih radnika.

Posle nagovora župskog načelnika brata F. Zica, koji je bio namenjen redu i disciplini prešlo se na redovan rad.

Sokolli dan. Lepo vreme dozvolilo je da se naš program u potpunom redu i u celosti izvede.

U čast naše svečanosti građanstvo je toga dana okitilo svoje domove sa državnim zastavama.

Dne 11. izjutra obrazovana je pred sokolanom povorka, koja je izašla na železničku stanicu i dočekala goste iz Beograda, Zemuna, Stare Pazove, Indije, Vrdnika i Rume. Među ovim gostima nalazio se i starešina naše župe br. Zivković Branko.

Izvođenje programa započelo je u 11 sati pre podne, kada je izvršeno osvećenje doma u prisustvu vojnih i građanskih vlasti i mnogobrojnog građanstva, koje uvek gaji plemenito osećanje prema našem Sokolskom društvu. Prigodne govore održali su tada: Milutinović Sava, gradski načelnik, starešina župe br. Zivković i starešina društva br. Hanosek Vladislav.

Posle podne priredeni su na igralištu »Gradanskog sport-kluba« javan čas sa vežbačima svih kategorija, a na svršetku je odigrana odbojka između društava Beograd I, Rume i Srem. Mitrovice.

Uveče je priredena akademija, na kojoj je izvedeno 9 sokolskih tačaka (vežbe) i odigran patriotski pozorišni komad: »U zori slobode«.

Sve tačke bile su lepo i umetnički izvedene i od publike sa oduševljenjem pozdravljene.

Da je ova naša svečanost ovako lepo ispala, zasluga je tehničkog zbora i članova uprave, koji su uložili mnogo truda da ova svečanost bude na dostojnoj visini.

Naš Soko živeo je i radio dugo godina bez svog krova nad glavom, pa ipak nikada nije malaksavao; radio je u nehygienjskim prostorijama, dok se 1926. godine nije odlučio da pristupi gradnji svoga doma. Posao nije bio lak, ali je sokolska istrajnost ipak pobedila. Sve uprave od 1926. g. brinule su se da nabave novčana sredstva i da se započne sa gradnjom. Ministarstvo šuma i ruda prodalo je društvu jedan kompleks šume, koji je društvo u svojoj režiji izgrađivalo i od prodane građe došlo se do novca sa kojim je udaren temelj našem domu. Sa skupljenim priložima dom je 1928. god. bio sazidan i pokriven; ove godine je Kralj, banska uprava Drinske banovine dala svotu od 30.000 dinara, i s tim novcem je dom potpuno završen.

Naš Soko duguje toplu zahvalnost svima javnim institucijama kao i privatnim licima, koji dadoše svoj obol za ovu plemenitu stvar: isto tako duguje zahvalnost i svima upravama od 1926. godine do danas, na njihovoj brizi oko podizanja našeg doma.

Naš Soko je svio svoje vlastito gnezdo, uvek je bio ponosan na svoje lepo ime i ponosiće se njime i u buduću. Iz ovoga doma poletće pravi Sokoli, prožeti ljubavlju prema Sokolstvu, Kralju i Otadžbini.

televadećih. Tudi na župnem zletu smo bili dobro zastopani z vsemi oddelki. Župno prvenstvo si je priboril naš član br. Grilec. Poleg tega smo sodelovali pri javnih nastopih vseh bližnjih društev, korporativno pa v Velenju. Vsled odsotnosti učiteljstva je delo v počitnicah deloma zaostalo, sedaj pa je zopet vse v lepem teku. Televadijo vsi oddelki. Člane (24) in članice (14) vadi brat Robičak, moški naraščaj (24) br. Svet, ženski naraščaj (16) s. Goričnikova, moško deco (60) br. Burdian in Rejec, žensko deco (40) s. Ravterjeva in Lužnikova. Priprave za akademijo, ki bo v decembru so v polnem teku. Osnovali bomo tudi smučarski odsek.

Tudi v prosvetnem oziru se pridno gibljemo. Dramatični odsek je priredil v oktobru »Finžgarjevo proslavo«

z igro »Veriga«. Pri polni dvorani je nam podal br. sodni predstojnik Potončnik življenjepis pisatelja Finžgarja.

Godbeni odsek je imel v oktobru dva dobro uspeła koncerta in sicer enega zvečer, drugi ljudski koncert pa je bil v nedeljo popoldne.

Pevski odsek šteje 30 članov in članice in se tudi pripravlja za koncert. Diletantje imajo vajo za veseloigro »Gospa ministrovka« v pripravi pe je tudi opereta »Mežnerjeva Lizika«.

V Sokolskem domu je torej zelo živahno. Ob gotovih dnevih delujejo po trije odseki v istem večeru. Vsa hvala za tako lepo složno delovanje pa gre vsem voditeljem in predsednikom odsekov, ki se neumorno trudijo da bi dosegli najlepše uspehe. Le tako naprej! — Zdravo!

ugodnejših časih svoj lastni krov. Zato pa je bila tem večja radost nad dovršenim delom, ki pa seveda ne bi bilo uspelo, ako ne bi pokazalo zlasti češkoslovaško Sokolstvo svojo ogromno bratsko ljubezen, Mestna hranilnica Ljubljanska svojo vsestransko uvidevnost in vse članstvo Tabora brezprimerno vztrajnost in požrtvovalnost do lastnega društva in njegovega krova.

V nedeljo predpoldne ob 11. uri se je zbrala na Taboru v veliki telovadnici množica društvenega članstva in mladine k javni seji društvene uprave, kamor so bili povabljeni tudi pred-

dinarjev, kar društvo zmore s svojimi lastnimi sredstvi. Leta 1939. se prične odplačevanje dolga ČOS, ki je brezobresten, v letnih obrokih po 115.000 dinarjev. Omeniti je treba končno tudi »Družbo za upravo Tabora«, ki je zbrala tudi lepo svoto za Tabor in jamčila za velik dolg pri Mestni hranilnici. Poročevalec se je v krasnem govoru zahvalil vsem dobrotnikom Tabora.

Nato se je poklonila starešini deputacija telovadnice, po en član in članica, en naraščajnik in naraščajnica ter po en deček in deklica. Br. dr. Maček je v imenu vseh obljubil zvestobo sokolski misli in vztrajnost pri delu.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO SUBOTICA.

† Brat Selimir Ostojić.

Pre mesec dana umro je u beogradskoj bolnici nakon kratke bolesti brigadni general u penziji, gradski načelnik Subotice i član Sokolskog društva u Subotici br. Selimir Ostojić.

Br. Ostojić pripadao je onoj pred-

† Brat general Selimir Ostojić

ratnoj srbijanskoj generaciji, koja je u vršenju svoje dužnosti videla pred sobom celinu jugoslovenskog naroda, slavu kralja i otadžbine. Posle penzionisanja u sudbonosnim časovima naše nacionalne istorije br. Ostojić nema vremena da se odmori, jer je ponovo pozvan na dužnost: pre dve i pola godine postavljen je kraljevim ukazom na položaj gradskog načelnika Subotice. On u svom zvanju nailazi na velike poteškoće, ali bistrinom svoga uma ubrzo se snađe. Postaje odličan stručnjak za komunalne stvari, samostalno vrši teška posao u graničnom gradu, i kada je ove godine proslavio

u skromnom porodičnom krugu drugu godišnjicu načelnikovanja, bio je okružen ljubavlju i simpatijom građanstva. Rešio je mnoga krupna komunalna pitanja, a pre svega, dao je najznačajniju istorijsku spomenicu Subotici: Sokolski dom.

Njegovim zauzimanjem i neumornim radom uspelo je pomoću obilne gradske pripomoći započeti ove jeseni radove na izgradnji: »Jugoslovenskog Narodnog Doma Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra Prvog«. Ova veličanstvena zgrada, najseverniji hram jugoslovenske sloge, ljubavi i bratstva, kula svetionik i glasnik budućnosti, biće podignuta u Subotici do proleća na reprezentativnom mestu, u centru grada, na uglu ulice Kralja Aleksandra i trga Kralja Petra.

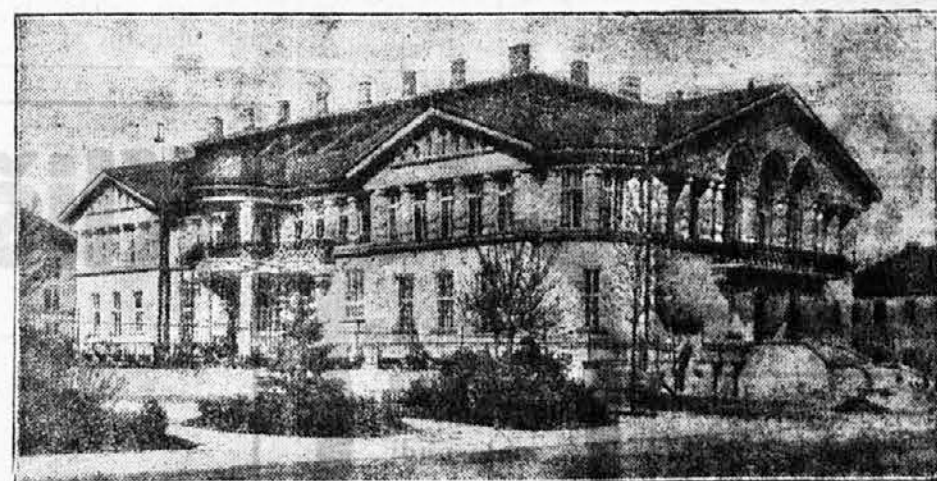
Podizanje ovog vidnog znaka za hvalnost Subotice prema Nj. Vel. Kralju Aleksandru biće svakako vezano uvek za ime pokojnog Selimira Ostojića, koji je za vreme kratkog bavljenja među subotičkim Sokolima urezao svoje ime u ploču istorije grada i našeg mesnog Sokolstva i ono ćemo svi izgovoriti uvek sa poštovanjem i pijetetom. — J. S.

Župa Ljubljana

PROSLAVA RESITVE TABORA IN AKADEMIJA SOKOLA I V LJUBLJANI.

Velikodušna pomoć Češke Obce Sokolske in Mestne hranilnice Ljubljanske. — Odkritje spominskih plošč na Taboru. — Lep uspeh akademije.

Težak boj je dobojevalo sokolsko društvo Sokol I. s svojim domom na Taboru, da ga je rešilo sebi in s tem Sokolstvu. Duga je vrsta posvetovanj vse od početka misli, zgraditi Sokolski dom na Taboru pa vse do uresničenja gradbe kot take. Se daljša pa je vrsta sej in razmotrivanja po dovršitvi doma, ko je bilo potrebno, da se stavbo zaradi izredno velikih gradbenih stroškov ohrani v posesti Sokola I., ki je bil zaradi izrednih, dobro poznanih prilik prisiljen, da si zgradi v najne-

Sokolski dom Ljubljana I — Tabor

stavnikih raznih vojaških, civilnih in sokolskih oblasti, da začujejo razveseljivo vest o rešitvi Tabora in zašljiho tudi moško besedo zahvale za vse one činitelje, ki so pripomogli do ugodnega rezultata. Po pozdravni sokolski koračnici društvene muzike je povzel besedo društveni starešina br. ing. Beve in najprej pozdravil vse prisotne zastopnike in vse članstvo društva ter otvoril javno sejo. V svojem kratkem, temeljitim nagovoru se je dotaknil velikih moralnih osnov, ki so doprinesle čuda za tehnično in finančno dovršitev taborske stavbe. Nato pa je podal besedo izvestitelju br. Lovšinu, ki je v temeljitim, nad 4 ure trajajočem referatu pojasnil vsem prisotnim, kako razglašana in burna je zgodovina Tabora. Teško nam je ponavljati ves niz števil in drugega materijala, nikakor pa ne smemo izpustiti naslednjih dejstev: Gradbeni stroški celotne stavbe, ki je bila grajena v dobi, za grajenje najdražji pod silo razmer, so znašali 7 in pol milijona dinarjev. Članstvo samo je nabralo za svoj dom 2.230.000 Din, vstevši sklad br. Turka (516.000 Din) in br. Bončarja 150.000 Din. Dobavitelji gradbenega materijala so odpisali tekom dobe skoraj milijon dinarjev, češkoslovaško Sokolstvo je potom javne subskripcije prispevalo potom brezobrestnega posojila ogromno vsoto 1.156.000 dinarjev in Mestna hranilnica Ljubljanska je stvar uravnala tako, da je ostalo danes na Taboru še dolga 1.100.000 dinarjev, ki se bo dal plačati v letnih anuitetah po 121.000

Starešina se je zahvalil z geslom, ki je vklesano na pročelju Tabora. Nato je br. starosta prečital pozdravne brzojavke ter podelil besedo zastopniku župe Ljubljana br. Krapežu, ki je na kratko čestital društvu. V zaključnem svojem govoru je starosta br. ing. Beve ponovno povdaril zasluge ČOS in MHL ter vseh ostalih dobrotnikov za Tabor ter je nato odkril spominske plošče v vestibulu stavbe, ki so bile izvršene po zamisli projektanta Tabora, arh. ing. Vurnika. Zaključil pa je sejo z vzklikom Nj. Vel. kralju s sokolskim Zdravo, nakar je zasvirala godba državno himno.

Zvečer je odmevala po taborskih prostorih ogromna množica posetnikov akademije. Bilo je toliko dragih nam gostov, da jih kar ne moremo vseh naštet. Zastopniki vseh raznih oblasti in korporacij so zavzeli sprednje prostore, ves ostali avditorij, vsi balkoni in lože so bili polni gostov. Društveni orkester je otvoril akademijo s fanfarsko koračnico in je odsviral prav dovršeno ciklus čeških pesmi »Zlata Praha«. Takoj nato pa so nastopili naraščajniki pod vodstvom starega borca br. Kukca z borilnimi vajami s palico. Lepa točka in izvajanje je zelo ogromen aplavz. Tudi ženski naraščaj je lepo uspel s svojim »Valčkom«. Nato pa je nastopila sedmoroica telovadcev pod vodstvom društvenega načelnika br. Vidmarja s vrhunjskimi prostimi vajami, ki so jih morali na zahtevo vsega občinstva ponoviti. Druga izvedba je bila še lepša

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO SOSTANJ

Delovanje se je v našem društvu v zadnjem času zelo poživelo. V polje smo imeli lepo uspešni javni nastop pri katerem je sodelovalo preko 250

Stojanović pita, kako će biti s materialnim sredstvima za tu javnu vježbu.

Brat voda odgovara, da će po svojoj prilici »Prosvjetu« to podmiriti. Prima se na znanje.

Tačka 10.

Starješina govori o pojedinim stavkama u prihodu i rashodu. Predviđeni deficit misli, da bi se mogao pokriti povišenjem članarine i ostatak da podmiri »Prosvjeta«.

Pošto se mislio smanjiti honorar činovniku, govori Popović protiv smanjivanja tog honorara.

Stojanović govori o prihodima, te preporučuje blokove i da pojedina društva od zabava odvoje jedan dio za Sokole.

Starješina govori protiv blokova, jer bi se tim nanijela šteta prometu, »Prosvjetinih« blokova, a pružio bi se pojedincima izgovor, da su dali u Sokolu, pa da zato ne daju u »Prosvjetu« a u stvari ne bi dali ni za jednu ustanovu.

Petrović predlaže, da se članarina odredi prema broju članova.

Starješina se tome protivni, jer broj članova nije znak bogatstva društva.

Brat voda zagovara, da članovi plaćaju jedan župski prinos, da Sokoli izdržavaju našu župu. Taj prinos ne bi bio određen, nego će svako društvo prema prilikama odrediti.

Petrović govori, da svaki član plaća godišnje 1 krunu.

Kaličić predlaže, da se članarina povisi za društva, a ne za pojedince.

Simović predlaže, da se povisi članarina za društva, a ne za pojedince.

Iza-dulje debate na predlog brata Miška Jovanovića usvaja se, da se svakom društvu povisi članarina, te se određuje, da prinos kao godišnju članarinu: Tuzla 100 K, Mostar 100 K, Sarajevo 100 K, Banja Luka 55 K, Bos. Gradiska 40 K, Trebinje 40 K, Brčko 70 K, Bijelina 60 K, Zvornik 35 K, Gračanica 20 K, Derventa 30 K, Bugojno 30 K, Prnjavor 20 K, Prijedor 50 K, Krupa 20 K, Bos. Dubica 40 K, Bos. Novi 30 K, Nevesinje 25 K, Visoko

30 K, Travnik —, Višegrad 20 K, Foča 20 K, Zenica 20 K, Konjic 10 K, Čapljina 30 K, Ljubuški 10 K, Stolac 20 K, Ljubinje 10 K, Gacko 25 K, Puračić 10 K, Priboj 10 K, Obudovac 10 K = 1090 K.

11. tačka.

Brat voda predložuje štetnost, ako bi se političke trzavice unijele u Sokolstvo, kao što je to u Srbiji i u nekoliko u Vojvodini. Ističe bojazan, da bi odatle, što bi na čelu društva stajala ličnost politički istaknuta, mogle i nehotice nastati u društvu trzavice. Naglašava velike zasluge dosadašnjeg starješine na razvitku župe, te ga poziva, da mu se izjasni, da li je on tog mišljenja, da bi njegovo izričito pripadanje jednoj stranici moglo naići na nepovoljan odjek u sokolskim redovima.

Starješina primjećuje, da je po njegovom mišljenju bolje, ako na čelu Sokolstva stoji osoba neistaknuta u političkom životu, koja bi tim, što nije zaangažovana u drugim pokretima, mogla se svom dušom posvetiti toj ustanovi. No u našim prilikama, gdje je tolika oskudica na javnim radnicima, takovu bi osobu u opće bilo vrlo teško naći. Nadalje ističe, da bismo tim, kad bi stvorili zaključak, da u Sokolu ne smiju vidnu ulogu imati politički istaknute osobe s jedne strane, i onako malešan broj radenika na ovom polju, još više smanjili, i od mnogih otklonili inače opravdan prigovor, da nisu Sokoli. Ja sam čvrsto uvjeren, nastavlja starješina, da trzavice u Sokolu mogu nastati i onda, ako mu ne, stoji na čelu politički istaknuta osoba, a da se te trzavice neće pojaviti, ako osoba, koja stoji na čelu Sokolstva — bez obzira na to, da li je politički istaknuta ili ne, bude toliko prožeta sokolskom misli, da mu Sokolstvo bude alem-kamen, a nikako ne sredstvo u političke svrhe. Možda u ovom pitanju ne mogu biti dovoljno objektivni, ali Vas samo toliko uvjeravam, da ću, bude li mi se ukazalo ponovo to veliko povjerenje, da budem izabran za starješinu, sve upotrebim, da se svaka trzavica već u klici uduši.

Sola ističe, da je inkompatibilno, da na čelu Sokolstva, koje mora biti daleko od političkih trzavica, stoji politički istaknuta osoba.

Zarić primjećuje, da ne vidi nikakve opasnosti po Sokolstvo, ako mu na čelu stoji politički istaknuta osoba, koja se inače svojim dosadašnjim radom na polju našeg Sokolstva pokazala potpuno dostojnom povjerenja. U slučaju, da se ta osoba i u kom pogledu ogriješio o svoje dužnosti, tada je na nama, da joj se to povjerenje uskratimo.

Popović i Matejić govore u smislu brata Zarića, a brat Simović u smislu brata Sole.

Brat vodja ponovo ističe, da ga je rukovodila u ovom svemu samo ljubav spram Sokolstva, jer se bojao da se Sokolstvo ne bi upotrijebilo u političke agitacije, a primjećuje, da ga je izjava starješine potpuno umirila.

Perin predlaže, da se o tome, dalje ne debatira, nego da se prepusti glasanju i neka glasanje odluči o povjerenju prema dru. Besareviću.

Glasa se, te je ovaj rezultat: Dr. Besarević 21 glas za starješinu, Gjorgjo Perin 18 glasova za zamjenika starješine, Jovo P. Popović 20 glasova za tajnika, Aleksa Bančić 20 glasova za blagajnika, Stevo Žakula 20 glasova za vođu, dr. Kondić, Tomašević i Jovo P. Popović za revizore.

Za nadzornike se biraju: Čedo Milić za okrug mostarski, M. Jovanović za okrug tuzlanski, Luka Bralić za okrug banjalučki i bihački, M. Marinović za okrug travnički, Jovo Šerbedžija za okrug sarajevski.

Zatim bi aklamacijom za zamjenika okruga mostarskog brata Čedu Tačka 12.

Tužba gatačkog Sokola na nadzornika okruga mostarskoga brata Čedu Milića.

Milić objašnjava pojedine tačke optužbe.

Starješina predlaže, da se Gačani ukore radi toga, što su postupali protiv župskih pravila, te na svoju ruku javili nadzorniku okruga, da ga više ne smatraju u tom svojstvu.

da će biti župska skupština, da mogu društva održati svoje skupštine do prve polovice januara.

Usvajaju se predlozi brata B. Simovića:

1. da se upozore društva, da meću marke »Prosvjetne« na svoje dopise;
2. da se pošalje skupštinski zapisnik svima društvima;
3. da jedan član Sokola, koji bude izbrisan iz toga društva, ne može biti član drugoga Sokola. O tome brisanju svoga člana treba dotični Soko sve druge naše Sokole da obavijesti.
- Usvajaju se predlozi brata Miška Jovanovića:
1. da se u buduću odijela prave samo kod Banića, jer razni krojači prave različiti kroj;
2. da se izrade izvještaji tajnika, vođe i nadzornika i kao knjižica izdadu;
3. da se skupljanje novaca za Sokole pomoću blokova ne upotrebljava;
4. da se stavi Sokolima na srce da pristupaju u antialkoholička društva.

Zatim biše za ovjerovatelje zapisnika izabrani brat Matejić i brat Tomašević.

Starješina:
Dr. Besarević.

Tajnik:
Popović.

Muhur:
Srpska Sokolska
Župa bosansko-hercegovačka
1910.

Ovjerovitelji:
Dimitrije Matejić.
Tomašević.

Širite sokolsku štampu!

„Sokolski Glasnik“
„Soko“
„Sokol“ i
„Našu Radost“

od prve. Nadaljni dve točki programa je izpolnil požrtvovalni zbor »Ljubljanskega Zvona«, ki je že tolikokrat pokazal svojo naklonjenost Sokola I. Dovoljeno izvajanje je doseglo tudi gromovito pohvalo. Obe skladbi: Adamičeva: »Zabučale gore« in Prelovčeva »Pa so fantje profi vasi šli«. Nastop članic pod vodstvom s. načelnice Jugove je bil nadvse uspešen, saj so ga morale tudi ponoviti. Izvajale so prav lepe proste vaje. Vodnik naraščaja, br. Prosene nam je nato pokazal s svojimi naraščajniki šest prav slikovitih in posrečenih skupin na vodoravni lestvi. Sledil je nastop vzorne vrste na drogu, ki je pokazala v trokratnem vrstjenju dobro navežbanost posameznikov. Marsikateri izmed njih obeta še

mного. Kar zadovoljni moramo biti. Pevski zbor je nato uspešno odpel pesmi »Slovan« in »Slovenec, Srb, Hrvat« in že je nastopilo 8 članov in 4 članice k telovadni skladbi »Jugoslavija« pod vodstvom avtorja br. Vidmarja in pri spremljavi na klavirju po avtorju kompozicije hr. prof. Janku Ravniku. Uspeh je bil izredno lep. Zlasti pa je povzdignil zadnjo skupino, ko se poklonijo izvajajoči domovini, pevski zbor »Lj. Zvona«, ki je zapel ob spremljavi klavirja »Bože pravde«.

Uspeh celotne prireditve Sokola I. je zelo močan, bilo za interno društveno življenje, kakor tudi za javnost. Opazili smo ob tej priliki, da uživa to društvo tudi simpatije svojih

sosodnih bratskih društev, pa tudi vse ostale napredne javnosti v Ljubljani. Naj bi Tabor postal velika šola ljubezni do naroda, do sokolskega dela, vztrajnosti in doslednosti, požrtvovalnosti in smotrenosti v bodoče.

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPE.

Sednica izvršnog odbora (2. X. o. g.). Na predlog i izvešće načelnika Sok. okružja Osijek odobrava se osnutak i imenuje uprava čete Branjin Vrh (društva Beli Manastir) sa starešinom Nikolijem Todorom i načelnikom Durutović Milanom na čelu. Uprava župe zaključuje, da se u režiji župe štampa II. izdanje knjige V. Pergl: »Penjala

itd.«. Uzima se do znanja, da će brat prosvetar župe 10. oktobra prigodom završetka okružnog prednjačkog tečaja u Belom Manastiru zajedno sa bratom načelnikom župe prisustvovati tom zaključku i tom prilikom u tečaju održati predavanje o prosvetnom radu u Sokolstvu kao i konferenciju sa ta mošnjim prosvetnim radnicima.

Sednica uprave župe (2. X. o. g.). Brat starešina izvešćuje o proslavi posvete zastave u Donjem Miholjcu, koja je vrlo dobro ispala. Bila su velika odaslanstva okolnih društava kao Valpovo, Belišće, Darda, Magadenovac, Slatina i t. d. — Po izveštaju o svim zaključcima izvršnog odbora od prošlog meseca i istoga dana uzimaju se isti odobrenjem do znanja. Inače su

još rešena manje važna pitanja intere prirode.

Sednica izvršnog odbora (9. X. o. g.). Zaključuje se, da se uputi Sokolskom društvu Šid upit, da poduzme izvide radi osnutka sokolske jedinice Šidski Banovci. Isti upit ima da se stavi i načelniku Sok. okr. Vukovar. Uzima se na znanje izveštaj načelnika župe o okružnom tečaju u Belom Manastiru (5.—10. X.). Zaključku istoga su prisustvovali načelnik, prosvetar župe i načelnik Sok. okr. Osijek.

**Jesam li poslao preplatu ?
za sokolske listove ?**

»IZVOR«

velatrgovina galanterijske, nirnberške i kratke robe
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
prodljena Zvonimirova ul. 92

Sjemeni

za polje i vrt
na veliko i
malo nudi

Sever & Ko.
LJUBLJANA

Tražite cjenik!

ŠIRITE SOKOLSKU

!!! ŠTAMPU: !!!

„SOKOLSKI GLASNIK“

„SOKO“, „SOKOLIĆ“ i

„NAŠU RADOST“

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in
večbarvne izdeluje klišarna

JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA

SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Telefon šte. 2495

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Brzojavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izrađujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zajtjevajite cjenike i prospekte. — Cijene vrlo umjerene, a za tačnu i solidnu izradbu jamčim.

Peter Žitnik

Splošno kleparstvo

Instalacija strelododov po
najnovijih sistemih in kri-
tje lesno - cementnih streh

LJUBLJANA

Ambrožev trg 9

TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerno

RUDOLF MORÉ

izdelovatelj sodavičarskih
izdelkov

LJUBLJANA, Kladezna

ulica št. 19 (Krakovo)

se priporoča bratskim

sokolskim društvom.

Priporoča se najstarejša
slovenska plesarska, ličar-
ska, sobo- in črkoslikarska
delavnica

IVAN BRICELJ

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Strokovna izrišitev telovadnega

orodja. Delo solidno, cene zmerno

Smučiči

in vse potrebščine ku-
pите strokovno najbolje

le pri tvrdki

A. Gorec Ljubljana

(Palača Ljubljanske kreditne banke)

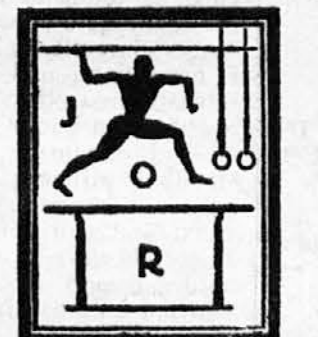
Zahtevajte cenik s praktičnimi navodili brezplačno!

Tvornica gimnastičkih i
sportskih sprava

J. Oražem

Dobavljač Saveza Sokola
kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

izrađuje sve sokolske vežbače
sprave, opreme čitavih dru-
štvenih i školskih vežbaona,
sportske potrepštine za laku
atletiku, sprave za letna vež-
bališta, kupališta i bašče lju-
ljanke, sprave za decu itd.
Izrada savršena i elegantna,
poslužba najsolidnija, cene
najumerenije. — Ilustro-
vani cenik besplatno.

OSNOVANA 1881. GOD.

Telefon šte. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA
DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilu-
strirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure
in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste.
Lkusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Preporučamo tvrfke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Državna željezara

»VAREŠ«

Poštanska, telegrafska i željeznička stanica

Vareš - Majdan

*

Preduzeće posjeduje 4 rudnika željezne rude, dvije visoke peći, lijevaonicu
željeza, metala i čelika, te mašinsku radionicu.

Rudarski proizvodi: Hematit sa 60% sadržine željeza, limonit i siderit
sa 50% sadržine željeza.

Proizvodi visokih peći: Martinovo i lijevaoničko sirovo željezo, te
zrcalasto sirovo željezo.

Ljevaonica proizvoda: Odljeve od sivog željeza do neograničene
težine, vodovodne cijevi svih dimenzija prema njemačkim norma-
lijama sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. — Kanali-
zacioni i gradjevinski lijev. Trgovački lijev i peći. — Strojne
dijelove za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd.
Metalne dijelove i elektro - čelični lijev.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske
organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su
potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva
našeg Sokolstva. Izdaje i raspačava tiskanice, knjige i
brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagan-
dističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i
muzikalije. Komisijska prodaja odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTEVAJTE CENIK

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE

PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv. Kemično
čiste in kemično olepšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in
barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAK L“
za obrt, trgovino in industriju, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.